

Telegraful Român

Abonamentul:

Pe un an 32 corone.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Ziua Invierii obștei românești Proclamarea României mari

Alipirea la regatul român — Rezoluțiunea evanghelică

D-l Vasile Goldiș incheind Testamentul vechiu al neamului românesc cetește cu glas înfiorat de emoțiune sfântă proiectul de rezoluțiune:

I. Adunarea națională a tuturor Românilor din Transilvania, Bănat și Țara Ungurească adunăți prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noemvrie (1 Decemvrie) 1918 decretază unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România. (Uragan de aplause, strigăte: Să trăiască, Trăiască România Mare! Lumea să scoală în picioare mâine se ridică, aclează cu pălăriile și căciuli. Plânsete, cu hohote, bat din picioare în podii, damele flutură batiste în aer și la ochi, un entuziasm indescribitibil. Ora e punct 12). Adunarea națională proclamă îndosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între Țările Murăș, Tisa și Dunăre. (Voci Trăiască, aclamațiuni. Aprobări).

II. Adunarea națională rezervă teritoriilor susindicate autonomie provizorie până la întrunirea Constituantei, aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu aceasta ca principii fundamentale ale alcătuirii noului stat român, adunarea națională proclamă următoarele:

1. Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.

2. Egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat.

3. Înfiptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate trezenele vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proportional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani, la reprezentarea în comune județe ori parlament. (Voci: Trăiască femeile! Trăiască! aclamațiuni pe galerie, damele flutură batistele).

4. Desăvârșită libertate de presă, asociare și întrunire; libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.

5. Reforma agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri desființând fidei-comisile în temeiul dreptului de-a micșora după trebuință latifundiile, i se va face poșibila țărănului să-și creeze o proprietate (arături, pășune, pădure) cel puțin atât, cât să o poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe de-o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potențarea producțiunii.

6. Muncitorimele industriale i se asigură aceleași drepturi și avantajii, cari sunt legitime în cele mai avansate state industriale din apus.

IV. Adunarea națională dă expresiune dorinței sale, ca kongresul de pace să înfiptuască comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se elimineze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Români adunați în această adunare națională salută pe frații lor din Bucovina scăpați din jugul monarhiei Austro-Ungare și uniți cu țara mamă, România.

VI. Adunarea națională salută cu iubire și entuziasm liberarea națiunilor subjugate până aci în monarhia Austro-Ungară, anume națiunile: ceho-slovacă, austro-germană, iugo-slavă, polonă și rutenă și hotărăște ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.

VII. Adunarea națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi Români, cari în acest război și-au vârsat sângele pentru înfiptuirea idealului nostru murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.

VIII. Adunarea națională dă expresiune mulțumitei și admirațiunii sale tuturor puterilor aliate, cari prin strălucitele lupte purtate cu cer-

bicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război au scăpat civilizațiunea din ghiarele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii române din Transilvania, Bănat și Țara Ungurească adunarea națională hotărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română ori când și pretundenți față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile, pe care le vă află necesare în interesul națiunii.

În sfârșit vă rog să le primiți și inchei cu dorința, ca legătura sfântă a celor 14 milioane de Români să ne îndreptătească azi a zice:

«Trăiască România Mare!» (Aplause, elan de însuflețire, strigăte: Trăiască România mare, Trăiască Vasile Goldiș, ora precisă 12 și 10 minute).

Maniu, tâlcătorul Evangheliei celei nouă.

Sfârșind d-l Vasile Goldiș în ro-potul aplauzelor, se ridică d-l Iuliu Maniu pentru a lua cuvântul. E întâmpinat cu frenetice aclamări. A trebuit să aștepte clipe îndelungate pentru că poată potoli manifestarea de însuflețită dragoste ce a stăut să aprindă prin tactul, ținuta și faptele sale în inima fiecărui român. Vorbeste tălcuind cu o minunată icsusită *Evanghelia viitorului românesc*. Rază de rază din luminoasa rezoluțiune o coboară pe căile tainice ale minții în sufletul ascultătorilor, cari îl intrerup des prin aplauze îndelung repetate. (Minutul tălc îl vom aduce în numărul viitor).

După înțeleptul Maniu se ivese la masă socialist-democrat român I. Iumanca, care cu o vervă oratorică spune următoarele:

«Precinstiită adunare națională!

În anul 1914, când izbucnise crâncenul război european, când întreaga lume și mai cu seamă Franța tremură de groază, că cultura franceză, libertatea franceză și republica franceză au să fie dritate de militarismul german, atunci întreaga națiunea franceză, social-democrații și toate parti-

dele într-o singură unitate s'au ridicat și au ținut piept puvoaiului, ce venia dela hotare.

Astăzi e vorba de libertatea, de posibilitatea dezvoltării în viitor a culturii românești și astăzi venim și noi aici, adevărații reprezentanți ai muncitorime române (Trăiască! Aplause) din Ungaria, Transilvania și Bănat, venim să ne declărăm în fața precinstitei adunări, să declărăm în fața internațiunii socialiste, că vrem unirea tuturor românilor (trăiască, a-plause prelungite).

O vrem și suntem gata a luptă cu toate mijloacele pentru înfiptuirea și pentru apărarea ei.

Noi suntem proletari (o voce: ai altora), noi ducem o luptă de clasă.

În lupta aceasta suntem solidari cu toți frații de profundenea, cu toți suntem pentru transformarea socială, ca fiecare om să fie om liber și stăpân pe sine însuși. (Voci: Bravo!)

Dar solidaritatea aceasta nu o înțelegem în așa fel, ca și mai departe să fim numși sateliții unui singur partid, dar nu vom nică să fim și pe mai departe o clasă fără importanță, o clasă, care n'are la dispoziție mijloacele necesare pentru afirmare și dezvoltare.

De aceea, când aderăm la unirea tuturor românilor, vom totodată și posibilitatea de dezvoltare a muncitorime române, vom să deshidem brațele largi, pentru că în această țară românească nouă să se desvolte și să progreseze un popor muncitor, tot așa, cum au progresat popoarele muncitoare din Apus.

Social-democrația nu-i identică cu lina simțului național (voci: Trăiască!) Noi nu zicem, că: *Ubi bene ibi patria*, împotriva zicem, că unde ție patria, acolo trebuie să-ți cauți de patria ta. De aceea noi nu ne temem, că nu vom avea puterea să ne căutăm drepturile la o viață liberă. (Aprobări).

Când facem declarația aceasta, că aderăm la unire, o facem nu numai pentru că în instinctul nostru, în interiorul nostru, în inima noastră există simțul acesta, ci o facem și cu mintea clară, prin convingerea aceea fermă, că prin postulatele luate în rezoluția, ce s'a prezentat precinstitei adunări,

